

בני מיעוטים דפוסי איתור מידע ואחזורו של סטודנטים

הלומדים לתואר ראשון במכללה / איריס חי

המחקר הנוכחי נערך בשנת תשס"ו (2005) בקרב אוכלוסייה של שישים סטודנטים, תלמידי שנה א' לתואר ראשון במכללה בצפון, אשר השתתפו בתוכנית לשילוב אקדמי חברתי של סטודנטים בני מיעוטים דוברי ערבית כשפת אם. מטרת המחקר הייתה לעמוד על הדרכים ועל הקשיים של הנבדקים באיתור מידע ואחזורו לצורך הכנת עבודה אקדמית. שלושה כלי מחקר שימשו מחקר זה:

א. מדריך ריאיון אשר שימש לזיהוי קשייהם של הנבדקים ולמיפוי דרכי התנהגות המידע שלהם. המדריך התבסס על מודל "Information Search Process" של קרול קוליר (Kuhlthau, 1991) המתאר שישה שלבים פעילים בחיפוש מידע לצורך הכנת עבודה: התחלה, בחירה, חקירה, ניסוח, איסוף והצגה.

ב. היגדים על תלות בין אובייקטים: "המשתמש", "המשימה", "המידע" ו"ערוצי המידע ומקורותיו" שהוגדרו על-ידי קתרינה בייסטרם כאובייקטים מרכזיים בסיטואציה של איתור מידע ואחזורו (Bystrom, 1999). ההיגדים התבססו על המודל התיאורטי "Information Seeking and Retrieval" (Bystrom&Jarvelin, 1995)

ג. מבחנים סטטיסטיים, Pearson Chi-Square, שבוצעו על ציטוטים מדברי הנחקרים, באמצעות תוכנת SPSS במטרה להסביר את הממצאים שעלו באמצעות הכלים הקודמים.

ממצאי המחקר מצביעים על השלב הרביעי בתהליך הכנת העבודה - שלב הניסוח (Formulation) כשלב הקשה ביותר לנבדקים בסוגי המשימות השונים. בשלב זה צפוי היה על-פי המודל של קולטאו שהרגשת הלחץ שנהוותה בשלב הקודם, תתחלף בתחושת ביטחון, אך בשונה מהצפוי הנבדקים תיארו תחושת לחץ זמן מלווה בתחושות של פחד ורגשות קיפוח המיוחדות להם. לא נמצאו קשיים מיוחדים לנבדקים במישור המחשבה, הקשיים המיוחדים להם נמצאו במישור הפעולה ובמישור הרגש כדוגמת קשיי "מחסום שפה" "חרדת ידע" ו"תקשורת בין-אישית" של קבוצת מיעוט מסתגרת, בצד ציפייה לשוויון הזדמנויות עם הקבוצה ההגמונית ותחושת "קיפוח".

נמצאו קשרי תלות בין האובייקטים המרכזיים בסיטואציה לבין "הקשיים" שחוו הנבדקים. בשונה מהצפוי על-פי ההיגדים של בייסטרם, נמצאו תקפים ההיגדים הבאים: 1. ככל שמשקל השימוש ב"מקור מידע תיעודי" רב, המשימה מורכבת פחות וקשה יותר.

2. ככל שמשקל השימוש ב"מקור מידע אנושי" רב, המשימה מורכבת יותר וקלה יותר.

מספר מיון בספריה :
025.524 חי.דפו תשס"ח
מספר מערכת בספריה :
1151937